

KANADSKÉ LISTY

No. 7-8, Vol. 10
July-August 76
Červenec-srpen 76

Second Class Mail-Reg. No. 3088

BOX 520, POSTAL STATION D, TORONTO 9, ONTARIO, CANADA M5P 3K1

Monthly publication in Czech language with the following aim: to help in the adjustment to the Canadian way of life and to preserve all positive values of Czech and Slovak heritage.

Informační měsíčník "Klubu nových", jehož cílem je poskytovat všeobecně užitečné informace, aby zapouštění kořínků v novém prostředí bylo pokud možno bezbolestné.

Zprávy z Kanady: Podzimní hudební sezóna v Massey Hall v Torontě začne 26.10. Skončí 25.5.77. Vystoupí v ní nejlepší hudební umělci světa, např. dirigenti Feldbrill, Bernardi, Leinsdorf, Tennstedt, Slatkin, Rostropovič, Iseler a Pratz, zpěváci J. Morton, Maureen Forrester, R. Roslak, Delia Wallis, G. Relyea a V. Headley, pianisté J. B. Pommier, M. Peralnia, E. Ax. A. Kuerti a Ch. Eschenbach, houslisté N. Milstein, S. Staryk, I. Perlman, I. Stern a Václav Hudeček, klarinetista R. Stoltzman, čelista D. Domb a j. Hudeček se představí torontské veřejnosti 1. a 2.2.77./.. Na programu jsou také 3 známé pěvecké sbory. Jednotlivé i seriové vstupenky lze objednat na adrese: The Toronto Symphony, c/o Ticket Centre, 137 Yonge St.-The Arcade, Toronto, Ont. M5C 1W6. Tel. 368-4631. Pokud se týče autorů, budou dávat Dvořáka 29. a 30.3., jakož i 17. a 18.5.77. -- Anglican Church of Canada poslal petici fed. vládě ve věci S. Perese, čílského občana, který z Argentiny přijel do Kanady jako turista a ilegálně tady přijal práci. Hrozí mu deportace do Argentiny. Anglikánská církev má obavy, že jmenovaný bude z Argentiny poslán supem do Chile, kde ho zavřou za to, že byl fanatickým komunistou a že byl znám jako aktivista při znárodnování půdy "kulakům". Signor Peres nabízí fed. ministroví imigrace písemné doklady v obou bodech, ale skrovně neprozrazuje, zda také v Kanadě zamýšlí být fanatickým komunistou a zda i tady bude chtít znárodnovat půdu samostatným sedlákům.. -- Koncem června vyhrál Franta Mrázek, známý motocyklový závodník, Labatt's Grand Prix na mokré závodní dráze v Mossport u Toronta. Jel na stroji Yamaha. -- Italové v oblasti Toronta vybrali mezi sebou na \$3 miliony pro oběti nedávného zemětřesení v sev. Itálii. Fed. vláda k hromádce přidala další \$1 milion. -- Neznamí pachatelé rozbili výkladní skříň a poškodili kancelář Aeroflotu v Montréálu. -- CN věž je v provozu a v její restauraci ve výši 410 m pracuje jako kuchař krajan Sztuska. Věž je vysoká 553 m a má vyhlídkovou prostrou ve výši 447 m. Doporučujeme tuto atrakci všem návštěvníkům Toronta. -- Sovětský plavec S. Nemtsanov, 17, požádal Kanadu o asyl a dostal povolení k pobytu do konce ledna 77 - přes zuřivé protesty sovětských diplomatů v Kanadě. O asyl požádali také 3 rumunští sportovci a 2 hluchoněmí návštěvníci z Československa: tesař František Horbal, 32 a strojník Miroslav Kohn, 27. Oba působili v Brně. -- Na 500 Kanaďanů ukrajinského původu demonstrovalo 31.7. před olympijským stadionem v Montréálu pro svobodnou Ukrajinu a před asi 4.000 diváky spálilo velkou sovětskou vlajku. Účastníci závěrečných ceremonií 1.8., pokud byli původně ze zemí za Žel. oponou, měli divný pocit, když se vztyčovala sovětská vlajka a hrála sovětská hymna. Příští OH se mají konat v Moskvě v r. 1980. -- Poblíž Niagara Falls, Ont. byl objeven "jeskynní" muž: S. Neres, 33, immigrant ze Syrie, žil po 2 měsíce ve slují opuštěného dolu, jedl zelené vinné hrozny a nemyl se. Nespíš mu přeskočilo .. -- Ač má provincie Manitoba podle posledních odhadů asi 75.000 srnců, ani letos se tam nesmí lovit vysoká. -- 4 Kanaďané, včetně krajana Šikury, zaplatili \$1.5 milionu za hřebečka, jehož otec byl známý závodní kůň Secretariat. -- Kan. ministerstvo obrany oznámilo, že se v moři asi 230 mil od pobřeží Newfoundlandu našly trosky sovětského výzvědného letounu TU-95. -- "Saturday Night" ve svém letním dvojčísle přinesl zajímavý článek pod titulem "Saying "no" to the alien hordes". Popisuje zkušenosti kan. imigračního úředníka na letišti v Maltonu. -- Fed. vláda uvažuje o registraci všech turistů při vstupu na kan. půdu. -- Čekací lhůta na kanadské státní občanství bude od 1.1.77 snížena na tři roky. -- Ottawský list "Citizen" přinesl dopis redakci z pera Oty Hory týkající se nedostatku SSSR v r. 1933 a v r. 1976; skoro nic se nezměnilo k lepšímu. -- Fed. poslanec O. Jelínek se rozhodl věnovat \$1.000 dobročinným spolkům; tuto částku dostal od ontarijské provinční vlády při nákupu domu v Ottawě, ač vlastnil už v Torontě několik domů. /Podmínkou vládní subvence je, že žadatel neměl dříve vlastní dům./ Kontraverze nastala, když poslanec Jelínek tvrdil, že v torontských domech nikdy nebydlel. -- Jednatel klubu Nibowaka, p. Bob Moravec, vypracoval pro ont. provinční vládu memorandum týkající se chovu jelenů a srnců v Ontariu. -- Czechoslovak-Canadian Cultural Club of Windsor sehrál Čapkovu hru "R.U.R." během Kan. multikulturního divadelního festivalu ve Winnipegu. Nejaktivnějšími členy klubu jsou George Martínek a A. J. Celerin. -- Kanada přijala v roce 1975 přesně 187.881 nových immigrantů.

Svobodný svět: Na americkém velvyslanectví v Kahýře požádali o asyl 2 čs.občané, kteří tam byli na zájezdu Čedoku k pyramidám.--Na oslavu 200.výročí USA zlepšil Hlas Ameriky technicky svůj signál,takže poslech v ČSSR je lepší,zvuk a hlasy jasnější a výraznější.--P.Worthington se domnívá,že je jen otázkou času,kdy se formálně ustaví alliance mezi Iránem,Israelem a Jižní Afrikou.--V džunglích Šalamounových ostrovů se prý stále skrývá skupina osmi japonských vojáků, kteří nevěří,že 2.světová válka se skončila.--V USA patentovali mléko, které vydrží 2 roky bez chlazení. Má to význam pro rodiny bez ledničky.--Americké celní orgány zadržely na kan.hranicích během OH asi 20 potenciálních teroristů a zabavilo značný počet ručních zbraní s municí. Šlo většinou o americké občany.--Po nezdařeném pokusu o převrat popravila sudánská vláda 81 osob,původně vycvičených v Lybii.--Indie prodloužila na 2 roky dobu,po níž mohou být političtí vězni drženi ve vězení bez soudu nebo obžaloby.--Gleb Kerenský,žijící v Anglii, napsal pro Jostenovu tiskovou službu FCI článek o svém otci Alexandru, který byl ruským ministerským předsedou v r. 1917; jeho vláda byla smetena 5.000 revolucionáři,kterým velel Trotský. Velkou vinu na pádu Kerenského měla také Anglie.--Andrej Amalrik se vystěhoval do Holandska,ale zamýšlí žít v USA.--Starostou Říma se stal komunista G.Argan.--V Londýně /v Anglii/ bude 21.8. protestní průvod, který před sovětským velvyslanectvím bude žádat odchod sovětských okupantů z ČSSR - v den 8.výročí okupace. K účastníkům promluví V.Fainberg,za European Liaison Group p.R. Marcetič a za Naardenské hnutí dr.Andrej Slovák. Demonstranti věnují také pozornost čs.velvyslanectví na Bayswater Rd. --Britští oční specialisté odsoudili sovětské snahy lákat k léčbě do SSSR za drahé peníze britské občany, postižené nemocí Retinitis pigmentosa a označili sovětské metody léčení za neúčinné.--Švédský min.předseda O.Palme napsal pro západoevr.socialistickou revue "Socialist Affairs" článek pod titulkem"Komunisté v krizi". Domnívá se, že největším problémem sovětského komunistického vedení jsou satelitní země střední a vých.Evropy.--Předák španělských sociálních demokratů G.Lopez se sešel s králem a prohlásil později v interview s novináři, že demokratické úmysly krále na jeho udělaly hluboký dojem.--Organizace Amnesty International poslala dopis Husákovi,v němž žádala propuštění politických vězňů, jmenovitě Milana Hubla,Jaroslava Šabaty,Jiřího Müllera,Jana Pekaře a A.Ruska.--Do jistého thajského přístavu připlula bárka s 92 uprchlíky z Jižního Vietnamu. Popsalí krutý teror v Saigonu.--V Paříži vyšel rusky třetí díl Solženicynova "Souostroví GULAG"--Slavnostního tříhodinového průvodu Washingtonem v rámci oslav 200.narozenin USA se zúčastnili i představitelé šesti krajanských organizací; pro krásu krojů se skupina těšila značné pozornosti TV-kameramanů.--Americké akademické kruhy věnovaly značnou pozornost 8.Kongresu Společnosti pro vědy a umění,který byl ve Washingtonu ve dnech 12. až 15.srpna.--18.9. bude v Londýně /v Anglii/ odhalen pomník polským důstojníkům popraveným Sověty v Katynu.--Komunističtí záškodníci zvýšili svou činnost v severových. části Thajska. Vládní oddíly obsadily velké výcvikové středisko komunistů v provincii Yala.--Ve Francii získali přidáním jisté chemikálie do zuby slepičí vejce, odolná proti rozbití při dopravě. Vejce mají modrou skořápku.

Citát týdne:"Zvolit politiku détente neznamená morálně demobilisovat: ani v nejmenším to neznamená,že bychom se měli vzdát snahy zachovat své hodnoty,hlásat svá přesvědčení,zachovat si svůj způsob života. Svoboda se nám občas zdá samozřejmá jako vzduch,který dýcháme. Ale chceme-li si ji zachovat, musíme ji neustále hájit proti silám lži a zastrasování." Valéry Giscard d'Estaing v projevu ke shromážděným členům Kongresu USA, 18.května 1976.

Z okupovaného Československa: V Praze zemřel spisovatel a skaut F.A.Elštnr.--V Místku se stává velká kasárna pro sovětské jednotky. Do garáží se vejde asi 300 tanků.--Památník Karla Čapka za Starou Hutí u Dobříše na Strži je populárním cílem výprav zblízka i zdáli. Jeho cigaretovou špičku, z níž kouřil své pověstné "pulčiky",nedávno někdo ukradl.--V Pardubicích zemřel divadelní znalec dr.Pavel Thein,76.--Zneklidnění nad vysokým počtem rozvodů,zavedli v Praze předsvatební kursy a povinnou návštěvu divadelní hry "Milujme se navzájem",kterou napsal psycholog dr.Miroslav Plzák.--V Praze zemřel zasloužilý skautský pracovník ing.Vratislav Židlický,72 a výborný grafik J. Rambousek,81.--Pomník Vladovi Clementisovi budí stávek v Bratislavě z příležitosti jeho 75.narozenin.--V Brně zemřel výtvarník prof.Ed.Milén,85 a v Praze sochař Karel Lidický,75 a býv.předseda ÚRO Frant.Zupka,74.--Ze soukromých pramenů došly zprávy o úmrtí dvou býv.západních letců:Jana Mokrejše a Ant.Ticháčka.--18.Mezinárodní strojírenský veletrh bude v Brně od 15.do 23.9.--Pardubice měly k 31.3.76 už 90.675 obyvatel, z toho bylo 8.211 přechodně ubytovaných.--Publicista, režisér a herec Čs.televize Karel Pech zachytil v USA v"honbě za krajany" v r.1975 celkem 7.000 metrů filmu,19 hodin zvukových záznamů,5.000 fotografií a mnoho bloků popsaných dojmy a záběry. Bude z toho film"Tajemství domova aneb tisíc hodin za Velkou louží". Pan Pech nevěnoval pozornost pouličnímu a posrpnovému uprchlíkům.--Při autonehodě přišel o život Luboš Holeček, významný představitel čs.studentského hnutí v letech 1967-69. Byl vyloučen ze studií koncem r.1969 a od té doby kopal studně. -- Pokračování na str. 3 ..

STOPP PRESS: 13.8.76 zemřel v Torontě známý krajan Václav Peřina,Sokol-a býv. italský legionář.

Hlas Ameriky
Tradice 200 let

Jak má člověk reagovat? Jak může reagovat? Popudil se, dál se zastrašit, mávnout rukou a nedbat, odpovědi — jakkoliv. Čísti pro inspiraci slojí za to uvěřt! Jednu skutečnou odpověď čs. obhájci. (Z pochopitelných důvodů jsou jména vyloučena.)

H L A S D O M O V A

Hlas Ameriky mezi jiným hovoří o úspěších, jež Amerika zaznamenala v období 200 let své nezávislosti, a o smutčících a zápatných lidech i myšlenkách, jejichž výsledkem je stále se měnící směr filozofie, politických názorů, ekonomických programů, zábavy, životních stylů, kulturních zájmů, náboženství a běžného každodenního života.

Hlas Ameriky začal vysílat za druhé světové války, aby v ony chmurné dny poskytl světobní informace. Od té doby se tato oficiální rozhlasová stanice Spojených států, vysílající pro obyvatele jiných zemí, snaží shrnout všechny ostatní oficiální a soukromé "hlasy", aby posluchači pochopili, jaké vlastně my, Američané, jsme, jak žijeme, jak pracujeme, jak si sami vládneme a jak se snažíme aktivně působit v oblasti mezinárodních záležitostí při udržování míru a zlepšování života národů na celé naší planetě.

Hlas Ameriky je síť 36 rozhlasových stanic s 36 rozdílnými skupinami posluchačů, kteří mohou slyšet potupy v nejružnějších jazycích, od albanštiny po uzebeckou, od americké až po vietnamskou. Rozhlasové pracovníci, kteří v těchto jazycích vysílají, k tomu mají zvláštní předpoklady: rodný původ, příslušné vzdělání i potřebnou zkušenost nebo odbornou kvalifikaci v mezikulturních vztazích. Pokud jde o zprávy a interpretaci politiky Spojených států, hovoří ovšem všech 36 rozhlasových vysíláníčů Hlasu Ameriky jedním hlasem. Pokud jde o snahu vyvolat zájem posluchačů v jiných zemích, redaktori Hlasu Ameriky se snaží léti život americké společnosti tak, aby tomu jejich posluchači dobře rozuměli. Výsledkem této mnohohlasé operace a společných informací je vzrušující ozvěna, jež se na první pohled někdy zdá až bekotické; jde však o velmi vážné a ukázněné úsilí s jasným cílem poskytnout lidem na této planetě spolehlivé, věrohodné, poctivé, objektivní a vyvážené zdroje zpráv a informací.

Aťšak rozhlasový pořad netvoří jen zpráva a huella. Jsou to především lidé, kteří hovoří a jinak komunikují se jinými lidmi, vzdělávaní od mikrodinů v Ilosu Ameriky tisíce kilometrů. A za lidmi u mikrofónu stojí další rozhlasové pracovníci: zahraniční dopisovatelé v Tokiu nebo Panamě, v Londýně nebo Nairobi, redaktori a vedoucí redaktin, autoři různých odborných pořadů, technici ve studiích, vysíláčích a retranslačních stanicích—ti všichni mají důležitý a specifický úkol při získávání informací a programových materiálů pro ústředí hlasu Ameriky ve Washingtoně, při sestavování vlastních pořadů a jejich vysílání do všech oblastí světa.

Hlas Ameriky oslavi příští rok 35. výročí svého založení. Celá ta léta se snažil plnit slib ze svého prvního vysílání. "Zprávy mohou být dobré i špatné. My vám vždy řekneme pravdu." Tento slib se bude dodržovat, dokud tu Hlas Ameriky bude. Tak totiž i my navazujeme na tradici, která začala před 200 lety, kdy se Spojené státy americké vynořily jako nový člen rodiny samostatných států.

Kenneth R. Giddens
Director
Voice of America

" KANADSKÉ LIŠTY "

Y. Z.

proto, že je tam občan trestán za opuštění této země. Žil tam pak znamená nést mravní spolumluvu. Bylo toho už dost, za co jsme nuceni nést mravní spolumluvu — jako člen justice toho jistě více ještě víc než já. Právem člověka jest žít tam, kde se mu zachce a kde ho nechají — na tom nemění nic ani feudální pojetí zákony.

b) Odsouzen jsem stejně už byl — tak jaká obhajoba! Byl by to v této situaci jen výsměch zdravému rozumu.

c) Pokud jsem si vědom, nenajal jsem si Vás jako obhájce a jakýkoliv požadavek na Vás mohli by pak být legálně kvalifikován jako můj souhlas s Vaší funkcí. O. nikoliv? Poplatek necht' zaplati ten, kdo Vás najal – já jsem v takovou smlouvu s nikým nevstoupil!

Dáváte mi rovněž k úvaze, zdali by nebylo vhodné vrátit se zpět do vlasti. Můj reakce: Nebylo by to vhodné, protože bych byl v Austrálii již mnohá dopisem. Navíc jsem australským státním občanem a co kdyby si zdejší federální ministerstvo umyslilo zahájit proti mně "trestní řízení pro trestný čin opuštění Austrálie"? To bych se pak umoril vlastními vinami. Ona se taková věc těžko může stát, neb – jak již víte z novin – Austrálie je země zastála, hlavně pokud se občanských práv týká. Občané si zde budou muset teprve vydobýt ono revoluční právo být obžalován pro trestný čin opuštění... aid.

Váš dopis mne přesto dojal. Je to od Vás náramně hezké, že mnohate chabovají, dokonce až po soudu. Vidím v tom odvahy i dobrozdřetnost. Honorář Vám sice nepošlu, ale rád se Vám odvděčím jinak. Třeba Vám, že Vám dávám impuls k zamyšlení: nad mými dopisem, nad spravedlností, která odnímá svobodu, aniž kdy jakou dala a v jejíž Vě jste slábných, nad otázkami slušnosti, mravnosti, nad životem vůbec a nad tím, co je jeho podstatou. Kdyby se stalo, že po takovém zamyšlení byste nabyl chuti vzrát se Váš svobodu a spáchat trestný čin opustit-li republiku, mohu Vám nabídnout svou záruku pro australský emigrační úřad. Vaše kvalifikace je taková, že nebyla sice mnoho platná, jest že zde země buržoazně demokratická, zcela, a nemu tu je někdo na svých stranách. Jestli se chcete uchýlit a užít občanského "trestný čin opustit Austrálii" za účelem dovolení v Evropě žít klade. Svoji garanci bych Vám neodmítl už proto, že by bylo dohodeno, kdybych se tu s Vámi mohl nějak dohodnout chubit: Pohled! Je zde jest mli obědže a já jsem jeho lump, nicerna, zločinec, odsouzený na 15 měsíců žaláře nepodmíněně.

S pozdravem Váš Y. Z.

DOPI\$ OB2ALO ANEMU:

Advokátní poradna 5, Pracoviště B, Praha
Vážený pane,

Federalním ministrem vnitra bylo proti Vám zahájeno trestní řízení pro trestný čin opuštění republiky. Pro toto řízení jsem Vám byl ustanoven obhájcem. Dne 22. 4. 1976 jsem obdržel rozsudek obvodního soudu pro Prahu 5, ze dne 15. 3. 1976, kterým jste byl uznán vinným trestným činem opuštění republiky a byl Vám vyměřen trest odnětí svobody v trvání 15 měsíců nepodmíněně a uložen trest propadnutí majetku. Do tohoto rozsudku jsem podal odvolání s tím, že jej odvoláním po obdržení zprávy od Vás. Prosim proto, abyste mi sdělil, co byste považoval za vhodné. Abych na Vaši obhajobu uvedl, připomínám, jaké obžalby navrhl. Jako 1. obžalba: že jste republiku opouštěl, v době, kdy byla v zahraničí, a že jste se zpět do vlasti, President republiky, sám osamozval, kteří se vrátili a nevychýlil v cizině činnost proti republice, čestnou milostí bud trestní řízení, které bylo proti nim zahájeno, zastavil, nebo v případě odsouzení trest odnětí svobody promítl nebo mění na podmíněný. Očekávám Vaši zprávu co nejdříve. S pozdravem
Letecký JUDr. X. Y.

DOPIS OBHAJCI:

Australie, červenec 1976

Vážený pane doktore,
obdržel jsem Váš dopis a nevycházel jsem z překvapení — tolik jich bylo naednou. Vezmeme je po řadě:

1) Prof jsem byl souzen až po 8 letech? 15 měsíců nepodmíněně a propadnutí majetku — takový trest jakoby svědčil o slušném zločinu, na 15 měsíců se přece nezavírá pro nic za nic. A zde se otálelo bezmála 8 let — s takovými zločinci by se mělo Vaše soudnictví vypořádat mnohem rychleji.

2) Propadnutí majetku! Takový trest, jak známo, používá se jen v právních systémech zastaralých a podezřelých – pokud jde o majetek poctivě nabytý – pokud ne, jde vlastně o lup. Problém je právě v tom, že já jsem doina neměl možnost nějaký majetek nabyt – snad jen pár drobností osobní potřeby. Jsou však lidé, souzení jako já, kteří zanechali doma auto či domeček a to podobným rozsudkem ztrácejí. Z hlediska právního jeví se pak můj trest snížen či absurd.

3) Být odsouzen a nebyť si toho vědom jest pro mne také překvapení, vzhůry se neskrývám a nikdy jsem se neskrýval, i Váš dopis svědčí o tom, že moje adresa byla k dispozici. Odsouzen v nepřítomnosti bý-
vá zpravidla jen člověk, jehož pobyt je soudu ne-
známý. Já však mohl být vědomec, zvláště čekal-
si soud tolik let. Nebyvá zrykem v civilizovaném sou-
dnictví (mam ovšem na mysli civilizaci, jež se pár ti-
síciletí vytváří v Evropě, nikoliv v Asii), že by soud
soudil bez poskytnutí možnosti obhajoby – to by
pak nebyl soud, ale jen mstící se komise. Že jste
se se mnou jako můj obhájce spojil až po soudu,
považuji za velice překvapivé.

4) Trest jest rovněž pískavivý. Proč 15 měsíců? Proč ne týden nebo 300 let? Jaký byl vlastně můj zločin? "... jste byl uznán vinným trestným činem opuštění republiky." — tak to stojí doslovně ve Vašem dopise. Zvláštní do klasifikace trestného činu. Já však:

a) opustil republiku s platným cestovním pasem
b) sítě stále nechápu. Jak stát (nebo t, kdo se
za představitele státu vyčlenuje) přivlastňuje si právo
udělovat povolení k dočasnému či trvalému pobytu
mimo republiku člověku svobodnému – s trestá-li
takový stát odněm svobodu, pak jakoby předstíral,
že jeho občan svobodným jest. Jaká však svoboda to
jest, když občan jest trestán za opuštění republiky
a jaké účely státu tímto opouštěním se porušují? (tato
problematická doporučení studiím dila pražského redá-
ka Franze Kafky – v knihovnaх dnes jeho knihy
nenajdete, ale jestli Vám je někdy zakoupil inte-
lektuál rád zapůjčí.

c) předpokládám, že znáte Deklaraci OSN o lidských právech – jste občanem státu, který byl jedním ze signatářů této deklarace, která mluví o právu člověka na odchod z vlastní země i na svobodný návrat. Překvapuje mne proto, že ještě dnes – po podpisu Helsinské úmluvy – existuje právo sředit Evropské stát, který treslá své občany za to, že anulovali svou zemi.

Bývá zvykem, že nejprve se soud ptá obžalovaného, cítil-li se vinen. V tom případě by moje odpověď zněla: NE!

Vina je totiž relativní záležitost. Co je vlastně vina? Přestupní platných norem či zákonů – řekl by zjednodušeně právník. Ze zkušenosti víme, že pachatelé i činu brutálních nebyli občas shledáni vinnými, neboť normy i zákony té doby dovolovaly takové jednání – v zákoně čehosi. Každý spravedlivý soud neustále jen o trest, nýbrž chce porozumět, proč pochopil motiv činu, jinak nelze člověka soudit. A tu chci připomenout Vámi i soudu, že by bylo nanejvýš zajímavé i poučné zkoumat, proč se na jednu desetiletí občané dopustili "trestného činu opuštění republiky". Metóda vědeckého materialismu nemůže být při problému s dehumanizací nebo společenského fonemému – tato nejmodernější vědecká metoda, jak o sobě říká právi. Ostranění prapříchy odstranilo by jak i trestnou činnost samotnou – tak nějak byla nam kdysi vysvětlována aplikace marxismu. A na jednoduší Vů soudit a kořeny zá nehledat. Ze by se počaly projevovat nějaké dekadentní revisionistické směry? Hruza pomysli! Zdu však jest velké pole působnosti pro zdravou a poutivě smýšlející socialistickou spravedlnost.

Obrat "trestný čin opouštění republiky" vyskytující se ve Vašem dopise dvakrát, jde zřejmě o technický termín. Čistina jest ovšem nejen jazyk poetický, ale i obsahově přesný. Snad by si mělo federální ministerstvo vnitra najít jazykového poradce, páchá totiž ztrestuhodný čin harobení jazyka českého. Mělo snad být napsáno "trestný čin nepovoleného opouštění".

ni republiky" či podobně — i pak by se dalo o věci diskutovat z hlediska mravního, jazyk však by zůstal uchráněn před brutalitou. Máli však Vašo formula ce právní platnost, musím Vám připomenout, že byste měl upozornit na pachání trestného činu pokládě, když státní a stranická delegace — tuke na pas — překračuje naši hranici — byt by to bylo i na východ — a dopouští se tak trestného činu opus tni republiky. Jinak by mohlo být třeba Vám ra- hákno trestní řízení pro napadení trestného činu zanebrání upozornění na jeho páchání.

Záždáte o sdělení, co bych považoval za vhodné
uvést na svou obhajobu. Odpověď: NIK.

a) Necitím se vinen a proto netřeba se mi omlá-
lovat. Ve vlastní zemi nechci žít mimo jiné právě

Československá přísada v americkém tavicím kotli

Josef Martinek

Z krajauského života v Kanadě;

Čeští přistěhovaleci sehráli významnou úlohu při budování a rozvoji své nové vlasti — Spojených států. Mnozí přišli do Ameriky — tohoto "národa národů" v její rané historii. Většinou zruční dělníci a řemeslníci, usadili se převážně na severu a východě, v průmyslových městech, která mají dnes statisíce a miliony obyvatel. Teď však se jejich občanstvo počítalo na stovky či tisíce. A přistěhovaleci, kteří se věnovali zemědělství, nepřibývali na americký středovýchod a jihovýchod o nic později než přistěhovaleci z jiných zemí a společně s nimi začali proměňovat přelín v úrodnou půdu.

První známý český přistěhovalec do Ameriky byl Augustin Heiman, náboženský exulant z Čech, který přibyl do Nového Amsterdamu (New York) v roce 1633. Později žil v Marylandu, kde v roce 1681 založil "Bohemia Manor". Zasloužil se o vznik tabákového průmyslu v Marylandu a tuto oblast také poprvé zmáploval — byl původním povoláním zeměměřič. Českého původu byl také Frederick Phillips z New Yorku, který byl ve své době znám jako "Princ českých obchodníků". Romance mezi George Washingtonem a Marií Phillipsovou je celkem známá, méně už se ví to, že americký "Otec Vlasti" se dvíral do českého náboženského uprchlíka Williama Paci, jednoho ze signatářů "Vyhlašení nezávislosti". Američtí historikové ho pokládají za muže portugalského či italského původu pro zdánlivě latinskou strukturu jeho jména. Paca byl však potomek proslulých českých uprchlíků, kteří přišli do Ameriky přes Anglii nebo Holandsko po Bílé Hoře.

Mnozí český přistěhovalec přišli do Ameriky v osmnáctém století. Byli to Moravští Bratři, političtí a náboženský exulanti z Čech a Moravy, kteří se nejprve usadili v zemích sousedících s českými. Jedna skupina se usídlila v saském Ochranově a čajem získala pro svoje náboženství řadu Němců. Společně s nimi později emigrovala do Ameriky. V roce 1735 založili Moravští Bratři první kolonii v Savannah, Georgia a John Wesley, zakladatel Metodismu v Anglii, se tam zúčastnil slavnostní instalace kněze Antonína Seittera. V roce 1741 jiná skupina Moravských Bratrů založila v Pensylvánii městečko Bethlehem. Otevřeli tam první divčí seminář, vůbec první ženskou kolej v Americe, což je jeden z nejceněnějších darů našich předků této zemi. Moravští Bratři ustavili první protestantskou církev v Americe a vykonali s velkým úspěchem misijní práce mezi Indiány. Některé moravské misijnáře proniklo do ohrožené divočiny a založili první město, postavili první kostel a první školu v Ohaju. Pod přímým vlivem Moravanů se deset tisíc křesťanských indiánských válečníků z ohrožené oblasti rozhodlo nepomáhat Angličanům během Revoluční války, čímž ušetřil George Washingtonovi spoustu těžkostí. Moravští Bratři prosluli svým výchovným a vzdělávacím úsilím. Jejich exulantský biskup, Jan Amos

Komenský, byl pozván, aby se stal prezidentem Harvardské univerzity. Třebaže funkci nepřijal, ovlivňoval velmi silně výchovu a vzdělání rané Ameriky prostřednictvím svých knižních děl.

Avšak nebyli to jenom čeští protestanti, kteří v Americe vynikli. V roce 1838, například, kněz Jan Nepomuk Neumann se svým bratrem Václavem přibyl do Filadelfie a později se stal biskupem tamní diecéze. Jiný Čech, který se stal katolickým biskupem, byl kněz Joseph M. Koudelka z Clevelandu. Z novější doby vzpomínáme Rt. Rev. biskupa Louise Kučeru z Lincolnu, Nebraska a Rt. Rev. biskupa Emanuela Ledvína z Corpus Christi, Texas.

Větší skupiny emigrantů z českých zemí, tehdy začleněných do Rakuska-Uherska začaly do Ameriky přicházet ve čtyřicátých letech minulého století. Hlavními příčinami, proč zde tisíce hledaly nový domov, byly politické bouře roku 1848, zlá horečka v Kalifornii o rok později a útlak českých zemědělců rakouskou šlechtou. V padesátých letech bylo ve Spojených státech už přes dvacet tisíc Čechů. Podle sčítání z roku 1870 žilo tu tehdy 40 289 Čechů, avšak bezpočty mnozí z oněch 30 308 osob hlášených jako Rakusané, byli z českých rodin. V roce 1880 byla organizována v USA první česká společnost. První české noviny vyšly v Racine, Wisconsin roku 1853, první slovenské roku 1886 v Pittsburghu. První česká katolická farnost byla zřízena v St. Louis a první česká protestantská v roce 1867 v Fly, Iowa. První český bratrský řád z českých přistěhovalců byl založen roku 1854 v St. Louis a je dnes nejstarším existujícím bratrským řádem. První česká banka byla otevřena v Chicagu roku 1880.

Většina českých přistěhovalců z let 1850 až 1880 se usídlila v Texasu a na středozápadě. Čeští rolníci se usadili v Nebrasce, Iowa, Wisconsinu, Minnesotě a Texasu. Ti, kteří zůstali ve městech, se soustředili v New Yorku — Clevelandu, Chicagu, Milwaukee, St. Louis, Cedar Rapids a v Omaze. Slované přistěhovaleci, kteří houfně přicházeli po roce 1880 a byli většinou nekvalifikovaní dělníci, našli práci v dolech, továrnách a hutích Pensylvánie, New Yorku, New Jersey a Ohio. Největší slovenská přistěhovalecká kolonie bývala v Pittsburghu.

Čeští přistěhovaleci byli pro novou vlast přínosem, nikoli závažím. I před než uražením test gramotnosti, byla mezi nimi jen 1,7 procenta negramotných. Poměr vyučených, "kvalifikovaných" pracovníků mezi nimi byl stejný jako u Britů. Němci a Skandinávci. Pouze Norové a Dánové měli stejný nebo větší poměr šlechticů-rolníků než Češi.

Procento majitelů domů je mezi Čechoslováky velmi vysoké. A právě to: mezi přistěhovaleci z Čech a Slovanů byla odjakživa minimální procento kriminálnků.

Ríká se, že největší přínos českých a slovenských přistěhovalců Americe spočívá v hudbě. Antonín Dvořák složil Humoresku a Novosvětskou symfonii za pobytu v této zemi. Ostatně silně ovlivnil americké hudebníky tím, že jejich pozornost obrátil k indiánským a černánským náspvům. A kdo by neznal jména dilo Rudolfa Frimla? Na amerických jevištích a v koncertních sálích zní Smetana, Janáček, Martinů. Americké publikum slyšelo české hvězdy zpěvu: Emma Destinová, Otakar Mařák, Karel Burian, Pavel Ludíkar, Jarmila Novotná. Houslisti Jan Kubelík, jeho syn Rafael, slavný dirigent, pianista Rudolf Firkusný. Češka Fanny Janouškova byla jednou z nejvýznamnějších tragédií amerického jeviště minulého století. Češi jsou v Hollywoodu: Frances Lederer, Vera Ralston-Hrubá, býval tu Hugo Haas. Ale nebyli jen o hudebníky a umělce. Vynikli zde bezpočty vědců, filozofů, technků českého původu.

Čeští a Slované přistěhovaleci pracovali pro rozkvět Ameriky a také za ní prolevali krev. Za občanské války byl v Uniové armádě tak velký počet českých a slovenských dobrovolníků, že se uvažovalo o vytvoření zvláštního česko-slovenského batalionu. Čeští a slovenští dobrovolníci bojovali ve španělsko-americké válce. V první světové válce vyvolal jejich počet údiv vlády a vojenských míst. A ve druhé světové válce činil počet příslušníků armády USA českého a slovenského původu 100 000 mužů a žen. Díky své výborné tělesné kondici 70 000 z onoho počtu byli členové Školy či jiných tělocvičných organizací a celková inteligenci patřila mezi nejlepší vojáky, letce a námořníky. Lze nejvyššími důstojníky bylo mnoho synů českých nebo slovenských rodičů, kupříkladu admirál Claude Bloch či admíral Apollo Sautek, jeden z otců rozvoje amerického válečného letectva a velitel největší americké letecké loď Franklin D. Roosevelta.

Jsem Američan československého původu. Jsem nedělitelnou součástí amerického národa. Rostli jsme s Amerikou, pracovali jsme pro Ameriku a bojovali jsme za ni. Toto je naše země, kterou jsme pomáhali budovat svým potem a krví.

AMERICKÉ LISTY

Autar Hanku, Josef Martinek, patil v pravém smyslu slova mezi průkopníky v mnoha odvětvích krajauského života v Americe; zakládá významnou roli v americkém dělnickém hnutí; založil a byl prezidentem velkého spotřebního družstva; založil obce, která dosud existují a uctívají. Byl nátelem, novinářem, je spisovatelem a básníkem, patil k zakladatelům Československé republiky. Vždy byl nekompromisní a neokřádlý, patil do největší i nejmenší prohlášení za zrádce. Josef Martinek se narodil roku 1859 v Čechách. V roce 1943 přišel do Spojených států jako mladý kovář. Studoval na Western Reserve University v Clevelandu radiologii a od roku 1942 vedl diagnostické služby. V roce 1947 byl členem Moravským dělnickým sdružením, v roce 1949 byl v Moravském sdružení v Ugu. V roce 1949 se vrátil do Československa a byl členem prezidia Petra Bzdu. Před příchodem do země se věnoval USA. Vydal se do Čech pro protinacistický boj, patil ilánky, knihy. Třebaže ostarý, letos má sedm a osmdesát, byl se vstřícností Čechů, v Americké Listy patil, že je stále jejich šéfredaktor.

Slavnostní račník 6. dne 1976 na Masaryktownu: prof. dr. Jan Gallner, D.F.C.

Z návštěvy MUDr. O. Růžičky v Torontě: zleva dr. O. Růžička a p. farář Jaroslav Janda. Na obrazu vpravo je p. kardinál dr. Josef Beran.

Dva historické záběry:

Po 2. světové válce se v kanadském Masaryktownu sešli zleva: senátor Vojta Beneš, jeho paní a plk. let. Ambruž.

Přes 27. července 1945 — Přes den Benet uděluje Raablenka a válečníkům první třídy váleční 3. americké armády generálu George S. Pattonovi

Krajauská restaurace
BENES INN

392 Eglinton Ave. W.
Tel 481 1853

...a Beneš jako
a miminka

StB zatkla v Šamoríne matematika Ivana Grófa pod zámienkou, že vraj privádza mladých ľudí k náboženstvu. -- Predsedníctvo ÚV KSS: L. Abrahám, P. Colotka, H. Durkoveč, M. Hruškovič, J. Janík, J. Lenárt/prvý tajomník/, E. Litvajová, Ľ. Pezlár, V. Salgovič, G. Slapka a M. Válek. -- Nenadále odesiel na večnosť spisovateľ N. Frýd, ktorý m. j. napísal knihu "Krabice živých". Bylo mu 63 let. -- V pamätnej síni Jana Švermy v Mnichove Hradišti je na prominentnom mieste jeho obľúbená kniha "Bílý Tesák". -- V Dejvicích Na Mlýnku sa dokončuje prepýchový hotel ÚV KSČ. Stál celou miliardu Kčs. -- Miroslav Válek sa rozvedl se svou ženou Zorou, roz. Zorinovou.

Podmaněný svět: Na kongresu evropských kom. vůdců ve vých. Berlíně souhlasil Brežněv, aby západní kom. strany propagovaly svůj vlastní kurs, nezávislý na sovětském vzoru. Počítá se, že podobný kurs bude zaveden i v zemích satelitních. -- Býv. plk. Vlado Dapčević dostal v Bělehradu za "zločiny proti státu" 20 let. /Přibližně v tu dobu dlel v Kanadě na oficiální návštěvě jeho bratr a Titův přítel generál Pero Dapčević. / -- Titova tajná policie zesílila svou činnost mezi jugoslávskými dělníky v záp. Evropě; v mnohých případech sáhla k vraždě svých odpůrců. Tohoto úkazu si všimnul i rakouský list "Kurier" a přinesl článek "Eine Blutspur zieht sich durch Europa". -- Lotyšskému bapt. pastorovi J. Smitsovi, jeho paní a deseti dětem bylo dovoleno emigrovat na Západ. Usadil se v záp. Německu. -- Novým velitelem notorické sovětské věznice Lefortovo, poblíž Moskvy, se stal plk. Petrenko. -- Druhý nejlepší sovětský šachista Viktor Korchnoi požádal o asyl v Holandsku. -- Rumunský předák Ceausescu byl o dovoleně na Krymu a sešel se tam s Brežněvem. O jeho pobytu na Krymu nepřinesl rumunský tisk ani slovo.

Nabídka knih z našeho skladu: právě vyšlý II. díl Solženicynova "Souostroví GULAG", 627 stran, brož., řada fotografií, \$9.20. -- Naděžda Mandelštamová: "Konec naděje", překlad z ruštiny, 340 stran, brož., \$6.50. -- Josef Frolík: "Frolík Defection", Memoirs of an Intelligence Agent, 222 stran, brož., \$2.50. -- Josef J. Staněk: "Potrestání", váz. 149 stran, \$5. /Tuto knížku bude autor popisovat na večeri "Klubu nových" dne 1. 10. - viz kupon níže. / Prosíme čtenáře, aby zároveň s objednávkou poslali příslušnou úhradu šekem znějícím na "Klub nových".

Americký Fond pro čs. uprchlíky oznamuje: Protože poměrně velký počet kan. residentů našeho původu dluží Americkému fondu za letenku do Kanady, bylo nutné po smrti oprávněného výběrčího p. Emila Talacky najít nové řešení problému. Je známo, že nevyrovnaný dluh za cestu do Kanady může být překážkou při získání kanadského státního občanství, nehledě na to, že na základě řádně sepsaného dlužního úpisu, který dlužník podepsal v zámoří, může se přikročit k vymáhání splátek pomocí advokáta, příp. cestou soudu /Small Claims Court/. AFRCR oznamuje všem dlužníkům, že mohou splátky od nynějška posílat na tuto adresu: American Fund for Czechoslovak Refugees, Box 392, Port Credit P.S., Mississauga, Ont. L5G 4M1. Šeky nebo Money Orders se vypisují prostě na: AMERICAN FUND. Po každé splátce dostane odesílatel stvrzenku. Je nutné psát na obálku čitelně jméno a zpáteční adresu. Po zaplacení všech splátek dostane příslušná osoba dopis od hlavní úřadovny AFRCR v New Yorku, že AFRCR proti němu nemá pohledávek. Doufá se, že dlužníci budou splácet bez upomínek.

Z Rady svobodného Československa: Zastupitelstvo Rady se sejde na podzim v New Yorku. Další podrobnosti přistě. -- Předseda Zastupitelstva R. Fraštacký a předseda Výkonného výboru Rady M. Povolný poslali dopis prezidentu USA k 200. výročí americké nezávislosti a kanadskému zahraničnímu ministru ve věci možných žádostí o pol. asyl během Olympijských her v Montreálu. -- "Americké listy" přinesly 30. 7. prohlášení Rady k poslední reorganizaci Radia Svob. Evropa, v němž se žádá obnovení národních redakcí v New Yorku, včetně redakce československé. -- Mojmír Povolný byl hlavním řečníkem 20. čs. dne v Chicagu 6. 6. Pořadatelem byl chicagský Oblastní výbor čs. národní rady americké. Sešel se také se zástupci Hnutí čs. křesťanských demokratů, které konalo svůj sjezd rovněž v Chicagu. -- Vyšlo 3. číslo "Czechoslovak Newsletter" na thema "Czechoslovakia, a model for the Brezhnev Doctrine". .. 4

-----zde odstříhněte! -----

Přihláška na večeri se spisovatelem J. Stánkem z Holandska:

Šeky na:

Přihlašuji se na večeri, která se bude konat v pátek, 1. října 1976,

v 6.30 hod. večer v MAPLE ROOM, Toronto Union Station.

Jídelníček: Juice, Salad, Ham Steak with Sultana Sauce, Mashed Potato, Mixed Vegetables, Roll and Butter, Coffee or Tea.

Jednotná cena: \$ 5.00

☐ Šek na \$ ----- pro ----- osob přiložen.

Jméno a adresa: -----

Pošlete kupon na adresu: M. Janeček, 388 Atwater Ave., Mississauga, Ont. - L5G 2A3

K návštěvě p.J.Staňka v Torontě: Mnozí naši čtenáři jej znají jako vydavatele "Okna" a českých knih prostřednictvím CCC Books v Haarlemu, Holandsko. Promluví na tato témata-každý bod slíbil "zpracovat" během deseti minut: Exilová literatura a politické dění dneška a včerejška. Vztah mezi Poradním sborem a Radou svob.ČSR. Politické strany v exilu. Poměr a vztah "Poučorovi"- "Posrpnovi". Spolkový život v emigraci. -- Večer bude řídit dr.Josef Čermák a slíbili přijít tito zajímaví jednotlivci: dr.J.Škvorecký, dr.Jiří Škvor, p.V.Kuška z Kingstonu, spisovatel L.Šnepp z Londonu. Každý z nich dostane slovo.. Účastníci večere mohou samozřejmě zasáhnout do debaty.-Union Station je ideálním místem pro každého, kdo z předměstí jede express-vlakem GO. -- Nářije budou k dispozici a platí se extra za líkér \$1.20 a za pivo \$-.80.-- Pan Staněk bude čtenářům podepisovat svou nejnovější knihu "Potrestání", která bude na večírku k dostání za \$5.--Autor pochází z Josefova /nar.1922/, maturoval v Plzni. Zatčen v Karlových Varech v r. 1952, byl odsouzen za tzv.protistátní činnost na 15 let. Strávil v jáchymovských dolech a jinde celkem 8 let. Po okupaci v r. 1968 se usadil v Holandsku.-- Protože počet míst je omezen místností, přihlášky na večeri bychom chtěli mít co nejdříve, nejpozději však do 15.9.

Hledá se: Paní Kadlecová, žena režiséra z Barrandova; cukrář Oldřich Hruška; Zdeněk Halbých /značka: "Náklaďák na Proseku"/.

Sdělení vydavatele "Kan. Listů": Toto číslo jde zdarma rodičům všech dětí, které se účastnily letošního dětského tábora na Masaryktownu; na příloze najdou fotografie všech účastníků, kterou si mohou vystříhnout a dát do albumu.

Ze života krajanů a exulantů: Do Hamiltonu se z Itálie přistěhoval lesní inž.V.Lizna s paní a dcerkou.--Sdělení: Paní Anna Kopová z Toronta, maminka naší čtenářky Věry Mikoczy, zesnula po těžké nemoci 6.8.76 ve věku 85 let. Pocházela z Levoče.--V Montreálu zemřel býv.pražský hoteliér Karel Šroubek.--Při návštěvě Toronta doporučujeme Alp's Restaurant, 2872 Dundas St.W., majitel: Mike Sztuska ze Slovenska. V Montreálu doporučujeme cukrárnu a kavárnu p.M. Tomana, 1421 MacKay St., tel. 844-1605.--Do Ottawy: MUDr.Evelyn Honslová ordinuje na adrese: Suite 505, 267 O'Connor St., tel. 233-0625.--Výpověď majora Frolíka ve Washingtonu lze dostat na adrese: Kuska House, P.O.Box 1507, Kingston, Ont. K7L 5C7. Cena: \$1.20.--Na University of Waterloo si znamenitě vede prof. Jiří Čížek. Má obor: Applied Mathematics and Chemistry.--Českou školu v Hamiltonu vede ing.Z.Kubínek, tel. 388-1797.--Houslista Karol Dobiáš měl interview s redaktorem "Horizontu" v č. 5-6.--Známý torontský restauratér Petr Beneš se 18.8. dožívá v plném zdraví "60". Blahopřejeme!--14.8.76 se dožívá paní Karla Kohoutová v kruhu rodiny své dcery v Torontě, jakož i vnuček a právnučat, 75 let. K tomuto významnému dni přejí jí hodně radosti a slunné pohody i do dalších let.Myslím, že mnoho čtenářů se k mému přání připojí, když jim prozradím, že paní Kohoutová je matkou známé básničky a spisovatelky pí Inky Smutné. JK. --L.Průdek, býv.sportovní redaktor "Mladé Fronty" v Praze, žijící nyní v Brampton, Ont., přispíval před montreálskou Olympiádou do místního tisku v Brampton serií reportáží pod názvem "Olympic Highlights", které zakončil články na téma "Předpovědi pro Montreál".--"Bulletin", čtvrtročník Svetového Kongresu Slováků, přinesl ve svém 22.čísle úvodní článek oslavující 55.narozeniny p.Štefana Romana.--Na naši večeri s p.J.Kusým 11.6. se z Austrálie symbolicky přihlásil náš věrný čtenář-plk.Jan Novák.--Cirkev sv.Pavla v Torontě, ktorej duchovným je Rev.Dušan Tóth, sa rozhodla organizovať zájazd do Svätej zeme na jeseň tohto roku. Zájazd sa uskutoční v dňoch 24.10 do 2.11.76. Informácie o ceste vám rád povie vedúci zájazdu Rev.Tóth, tel. 221-7160.--Krajan K.Schreiber, který emigroval z ČSR v r. 1938 a usadil se v Manitobě, byl nedávno na vídeňské universitě-ve věku 79 let-promován na doktora přírodních věd.--Náš dlouholetý spolupracovník, dr. Martin Skála, přesídlil z Hull, Que. na Cambrian College, Sudbury, Ont. Napsal nám, že o dovolené četl Maloumianovu knihu "Synové GULAGU"- autor byl zatčen v SSSR, ač byl franc.občan a v táborech strávil skoro 8 let; v knize uvádí jména Francouzů, Belgičanů, Angličanů, Američenů, Italů a Švédů vězněných v SSSR.

Sdělení administrace: Budeme čtenářům vděční za každý příspěvek na "Kan. Listy". Cena papíru se zvýšila natolik, že papír se stává luxusním artiklem..

"Kanadské Listy"/Can.News/
Box 520, Station "D"
Toronto, Ont. M6P 3K1

Second Class Mail - Reg.No. 3088
Postage Paid at Port Credit P.S.
MISSISSAUGA, Ont.

Return Postage Guaranteed.

TO:

PRINTED MATTER.